

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

Democràcia i decadència política

Convé pensar millor la política

Diumenge passat s'ha celebrat el Dia internacional de la democràcia.

Una bona ocasió per pensar que caldria aturar i a poder ser revertir la decadència política que ens amenaça.

Ferran Requejo, catedràtic de Ciència política de la Universitat Pompeu Fabra, escrivia el passat mes d'agost a l'ARA que el segle XXI no és propici a "(...) unes democràcies que han experimentat un retrocés en el seu nombre i en la seva qualitat. D'altra banda, l'escena política europea presenta una preocupant manca de model i de lideratge. Avui molts ciutadans constaten la pèrdua de poder adquisitiu de les classes populars, la manca de perspectives de bona part de la població jove, un augment de les incerteses vitals, alhora que perceben un enriquiment accelerat dels sectors més afavorits de la societat."

L'anàlisi del professor Ferran Requejo em sembla molt encertada. Es tracta, com diu el catedràtic català, "d'una realitat que accentua les desigualtats i els ressentiments."

No ens ha d'estranyar, perquè en les democràcies actuals sempre hi ha un conjunt contradictori de valors, d'interessos i d'identitats.

En democràcia, també cal prendre en consideració el paper de les persones que fan la política, que participen activament en la democràcia.

És clar que participar activament en política suposa dos tipus d'actuacions molt diferents, lligades entre si però clarament

diverses. D'una banda, vol dir gestionar continuament la realitat social per resoldre els problemes diaris a fi de millorar el benestar de les persones. I de l'altra, proposar actuacions de futur de forma tal que s'orientin a partir d'uns valors ideològics basats en coneixements, creences i, molt sovint, interessos diferents.

El Consell General, i els Consells de Comú, són els llocs on s'enfronten i es decideixen aquests valors, mentre que el

**Serem més rics,
però la sanitat
i l'educació
funcionen cada
dia pitjor**

Govern i els executius comunals són els responsables de la gestió contínua dels problemes reals.

I en totes aquestes institucions l'exercici democràtic de la política el fan persones.

Molt sovint la ciutadania fa una valoració política, democràtica, de les persones que exerceixen els càrrecs en la democràcia andorrana. Per això crec que a l'hora de fer la valoració dels polítics és fonamental tenir a la vista els seus nivells de coneixement de la gestió pública. Penso que potser encara és tant o més important l'experiència en gestió privada, és a dir, en el coneixement de la realitat social amb què s'hauran d'enfrontar. Els títols universitaris poden ser importants, però encara ho

és més l'experiència prèvia i la capacitat de treball i de gestió d'equips. La fidelitat personal és molt important, però no ha de ser el principal motiu.

La política és bastant més complexa que la moral, el dret o l'economia.

En l'àmbit moral tenir bons principis és fàcil. Però en política el més important és arribar a bons finals. I per fer-ho cal estar atents a la realitat empírica i a diversos tipus de coneixements.

Avui a Andorra el pessimisme domina les sensacions de la majoria.

Una de les fonts del pessimisme és la percepció que, malgrat la millora de la situació econòmica global, els serveis públics van a menys.

Serem –o alguns seran– més rics, però la sanitat i l'educació, dos dels pilars bàsics de la cohesió social, funcionen cada dia pitjor.

En les famílies amb menor capacitat de despesa no hi ha alternativa als serveis públics. Són aquestes llars les que noten, de manera més dolorosa, la decadència dels serveis públics.

Si la desigualtat creix, el problema s'intensifica per a aquells que són a la part baixa de l'escala de distribució.

S'ha instal·lat en la ciutadania l'opinió que el país està anant en la direcció equivocada i que la generació dels fills viurà pitjor que la dels pares.

La realitat –com la política– és sempre més complexa que les teories que pretenen copsar-la.

Per això cal reforçar la democràcia.